

»Om Beskattningsnormen vid Inkomstskatten«.

Redaktionen har modtaget nedenstaaende Skrivelse:

Til Redaktionen af Nationaløkonomisk Tidsskrift!

Då den recension af mitt arbete »Om beskattningsnormen vid inkomstskatten«, som förekommer uti detta års andra häfte af Eder ärade tidskrift, grundar sig på en i flera punkter icke fullt riktig uppfattning af nyssnämda arbetes innehåll, får jag härmed anhålla, att Ni godhetsfullt ville lämna plats för nedanstående rader.

Recensenten anmärker att »Undersøgelsen af hvorledes Skatteindtægten bør beregnes, er i Forhold til de mere fundamentale Spørgsmaal ført ud i en temlig vidtløftig Bredde, hvorved en Del af Bogen snarere kan siges at give særdeles forstandige — om end ret selvfølgelige — Forkrifter for et rationelt Bogholderi end egentlig finansvidenskabelige Regler.« Häremot har jag att erinra om följande. Då mitt arbete bär titeln »Om beskattningsnormen vid inkomstskatten«, är naturligtvis det »mest fundamentale Spørgsmaal«, hvarmed detsamma har att befatta sig, just fastställandet af hvad som bör utgöra normen för inkomstbeskattningens fördelning på de skattdragande. Då vidare min undersökning angående denna punkt ledde till, att ingen af de olika företeelser, som betecknas med termen inkomst, kan erkännas såsom den adekvata beskattningsnormen, åläg det mig naturligtvis därefter att visa, hvilken denna adekvata beskattningsnorm i verk-

»Om Beskattningsnormen vid Inkomstskatten«.

Redaktionen har modtaget nedenstaaende Skrivelse:

Til Redaktionen af Nationaløkonomisk Tidsskrift!

Då den recension af mitt arbete »Om beskattningsnormen vid inkomstskatten«, som förekommer uti detta års andra häfte af Eder ärade tidskrift, grundar sig på en i flera punkter icke fullt riktig uppfattning af nyssnämda arbetes innehåll, får jag härmed anhålla, att Ni godhetsfullt ville lämna plats för nedanstående rader.

Recensenten anmärker att »Undersøgelsen af hvorledes Skatteindtægten bør beregnes, er i Forhold til de mere fundamentale Spørgsmaal ført ud i en temlig vidtløftig Bredde, hvorved en Del af Bogen snarere kan siges at give særdeles forstandige — om end ret selvfølgelige — Forkrifter for et rationelt Bogholderi end egentlig finansvidenskabelige Regler.« Häremot har jag att erinra om följande. Då mitt arbete bär titeln »Om beskattningsnormen vid inkomstskatten«, är naturligtvis det »mest fundamentale Spørgsmaal«, hvarmed detsamma har att befatta sig, just fastställandet af hvad som bör utgöra normen för inkomstbeskattningens fördelning på de skattdragande. Då vidare min undersökning angående denna punkt ledde till, att ingen af de olika företeelser, som betecknas med termen inkomst, kan erkännas såsom den adekvata beskattningsnormen, åläg det mig naturligtvis därefter att visa, hvilken denna adekvata beskattningsnorm i verk-

ligheten är. Det framstälde sig därvid den möjligheten, att den af mig s. k. förmögenhetsvinsten, hvilken i det hela sammanfaller med den vinst, som vid en rationell bokföring framkommer, vore den sökta beskattningsnormen. Naturligtvis var det icke nog med att framkasta denna möjlighet, utan det åläg mig äfven, ej blott att bevisa att förmögenhetsvinsten uppfyller de fordringar, som kunna ställas på den rätta beskattningsnormen, utan ock att angifva efter hvilka regler denna vinst under olika förutsättningar bör beräknas. Att denna utredning äfven kan tjäna till ledning för »et rationelt Bogholderi« ligger på grund af det nyss sagda i sakens natur, och kan naturligtvis på intet sätt förringa dess nödvändighet för den uppgift som mitt arbete afsett att lösa. Att en betydlig del af mitt arbete egnats åt denna utredning behöfver efter det sagda intet vidare försvar och finner iöfrigt sin förklaring däri, att frågan om, huru beskattningsnormen vid inkomstskatten skall i de särskilda fallen tillämpas, är synnerligen omtvistad såväl i lagstiftningarna och praxis som ock i teorien. Hade jag lämnat dessa tvistepunkter å sida, skulle man med skäl kunnat förebrå mig, att mitt arbete varit i denna punkt altför ofullständigt. Vare sig de resultat, hvartill jag kommit äro »ret selvfølgelige« eller icke, var det nödvändigt att framställa och motivera dessa resultat, just på grund däraf att, såsom sagdt, i afseende å hvart och ett af dem olika uppfattningar gjort sig gällande antingen i lagstiftningarna eller i teorien eller i bådadera. Af det sist sagda följer ock, att om de resultat hvartill jag kommit äro »selvfølgelige«, så drabbar Recensentens klander icke mig, utan de lagstiftningar, som byggs på, och de framstående författare, som omfattat de af mig kritiserade åsikterna.

Recensen yttrar vidare med afseende å min framställning angående den progressiva skattefoten: »For dem, der holder paa, at Skatten bør paalignes efter Skatteevnens, fremkommer Fordringen (på progression) derved, at man indser, at en Skat, der udgør en vis Procent af Indtægten,

i Virkeligheden paalægger de Personer, der har smaa Indtægter, et langt større Offer end dem der har store Indtægter». Recensenten anfør här emot mig en sats, som jag i mitt arbete sid. 128—129 visat leda bl. a. till orimliga konsekvenser. Såsom jag på detta ställe yttrar »torde det blifva omöjligt att (genom beskatningen) förorsaka millionären ett lika stort offer som den fattige arbetaren, utan att beröfva den förre större delen af hans inkomst«. Då nu en progressiv skattefot, som leder till sistnämnda resultat, uppenbarligen innebär en orimlighet, visar detta, att ifrågavarande sats icke ensam för sig är användbar för att förklara den progressiva skattefotens berättigande. Ty, som bekant, den som bevisar för mycket, bevisar intet.

Vidare säges det i recensionen, att jag »forkaster ogsaa Lären om at Skatten bør paalægges efter Skatteevnen«. Detta påstående är icke fullt riktigt. Jag har tvärtom utgått från att de, som hafva lika stor skatteförmåga, skola skatta lika. Däremot har jag på anförda skäl förnekat, att denna sats är tillräcklig för att förklara progressionens berättigande. Och i den punkten har jag följt bl. a. Sax. Detta förhållande gör naturligtvis, att ehuru jag (dock blott med vissa modifikationer) erkänner att »hvis alle har samme Indkomst, skal de betale samme Skat« och ehuru jag på sätt och vis grundar denna sats på »Lären om Skatten efter Skatteevnen«, så följer likväl ingalunda därav, att jag kunde »lige saa godt have bibeholdt denne Läres Forsvar for Progressionen«.

Recensenten yttrar vidare: »For saa vidt man holder paa at Borgerne bør betale i Forhold til den Værdi, Statens Ydelser har for dem, har E. Sax ... skabt et interessant og betydningsfuldt Grundlag for Spørgsmaalets Behandling, idet han, støttet paa de nyere Undersøgelser om Værdiens Natur, lægger Vægt paa den progressivt aftagende Værdi, som en vis Pengesum har for en Person, efterhaanden som hans Formue og Indtægt voxer. Davidson, som i det hele er stærkt paa-virket af Sax, har dog ikke uddraget Konsekvensen om den

progressive Skat af hans Lære». Om Recensenten ånyo genomläser sidd. 129—132 i mitt arbete, skall han finna, att jag där visat, till hvilka konsekvenser i afseende å den progressiva skattefoten som Sax' i de ofvan spärrade orden antydda lära leder. Jag har på nämnda ställe uppvisat, att denna lära leder till, att skattefoten skulle blifva stigande intill en viss inkomstklass för att därefter sukcessivt aftaga. Och jag visade där, att detta förhållande hade sin grund uti det äfven af Sax (Staatswirthschaft sid. 511) uttryckligen erkända faktum, att den med inkomstens stigande förenade minskningen af ett gifvet inkomstbelopps värde för inkomsttagaren icke fortgår i oändlighet, utan att det finnes en gräns vid hvilken denna minskning upphör. Något skäl hvarför nyssnämda konsekvens af Sax' ifrågavarande lära hindrat mig att erkänna densamme såsom en tillfyllestgörande förklaring af progressionens berättigande, torde icke behöfva anföras.

Upsala den 12te Juni 1890.

David Davidson.
